

В І Д Г У К

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Ткаченко Володимира Володимировича

«Застосування відеоторакоскопічних оперативних втручань в діагностиці та лікуванні хворих на об'ємні утворення середостіння»

за спеціальністю 14.01.03 – хірургія.

1. Актуальність теми

Дисертація Ткаченко В.В. присвячена важливій темі хірургії, а саме, лікуванню хворих на об'ємні утворення середостіння.

Об'ємні утворення середостіння являють собою особливу групу різних за гістогенетичною структурою патологічних процесів. У 65% хворих вони представлені збільшеними лімфатичними вузлами, у 30% – солідними пухлинами і у 5% – кістами.

На частку всіх пухлин середостіння припадає 3-7% злоякісних процесів, що робить проблему їх діагностики та лікування особливо актуальною.

Вибір лікувальної тактики обумовлений топографо-анатомічними особливостями середостіння, різноманітністю новоутворень при подібності їх клінічних та рентгенологічних ознак. Аналіз статистичних відомостей про онкологічні захворювання органів грудної клітки за останні 10-15 років дозволяє виявити тенденцію їх неухильного зростання.

Торакоскопія або відеоторакальна хірургія дозволяє знизити травматичність оперативного втручання і багато в чому полегшує хірургічну діагностику перед консервативним лікуванням, дає можливість оцінити ефективність раніше проведеного консервативного лікування, допомагає вирішити завдання диференціальної діагностики і веде до скорочення термінів перебування хворих у стаціонарі і, відповідно, зниження витрат на лікування.

В той же час у сучасній літературі недостатньо повно висвітлено роль відеоторакоскопії (ВТС) при новоутвореннях середостіння. Роботи, що стосуються ефективності ВТС і ступеня ризику при ній, в основному належать зарубіжним дослідникам, що свідчить про недостатнє вивчення цього методу в нашій країні.

Таким чином, проблема застосування відеоторакоскопії при об'ємних утвореннях середостіння далека від вирішення. З урахуванням важливості та актуальності вирішення перерахованих вище питань робота Ткаченко В.В. є актуальною та соціально значимою.

2. Зв'язок теми дисертації з державними науковими програмами і темами

Дисертацію виконано згідно з науковою тематикою ДУ "Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева НАМН України" в межах науково-дослідної роботи ВН 2.2002: "Розробка профілактики та лікування поліорганної недостатності в умовах травматичної хвороби на підставі вивчення шлунково-кишкових дисфункцій і імунних зрушень"(№ державної реєстрації 0102 U 003237).

3. Мета дослідження

Мета дисертаційної роботи, сформульована автором, полягала в оптимізації способів діагностики та хірургічного лікування об'ємних утворень середостіння на тлі використання мініінвазивних втручань.

Задачі дослідження визначені відповідно до мети і включають оцінку ефективності всіх сучасних способів виконання оперативних втручань з приводу об'ємних утворень середостіння та полягали в наступному:

- визначити найбільш ефективні методи діагностики об'ємних новоутворень середостіння та оцінити можливості відеоторакоскопії в їх діагностиці;

- визначити показання та протипоказання до відео торакоскопії у хворих з об'ємними утвореннями середостіння.

- провести порівняльний аналіз показників функції зовнішнього дихання у хворих, які перенесли відеоторакоскопічні операції та торакотомію, в післяопераційний період шляхом спірографії та розробити методичку

анестезіологічного забезпечення при операціях з використанням однолегеневої вентиляції.

- оцінити діагностичну та лікувальну ефективність відеоторакоскопії при різних новоутвореннях середостіння.

- провести порівняльний аналіз результатів хірургічного лікування хворих на об'ємні утворення середостіння, з використанням загальноприйнятих хірургічних методик та відеоторакоскопії.

4. Наукова новизна дослідження

Дисертантом запропонована послідовність проведення лікувально-діагностичних заходів при виявленні об'ємних утворень середостіння.

Уточнено показання та протипоказання до виконання відеоторакоскопічних та відкритих хірургічних втручань у хворих на об'ємні утворення середостіння

Проведена оптимізація анестезіологічного посібники з оцінкою його адекватності при відеоторакоскопічних операціях, з використанням розгорнутого моніторингу периферичної гемодинаміки, глибини анестезії, що забезпечує надійний анестезіологічний захист пацієнта від хірургічної агресії.

Науково обґрунтовано на репрезентативному клінічному матеріалі та значущість відеоторакоскопії та визначено її показання та протипоказання при об'ємних утвореннях середостіння.

Отримано нові наукові дані про доцільність застосування ВТС для визначення місцево-регіонарного поширення та оцінки резектабельності об'ємних утворень середостіння.

Науково визначено ступінь ризику даних операцій, ймовірність розвитку можливих ускладнень та шляхи їх профілактики.

Обґрунтовано достатньо високу ефективність використання ВТС в диференційній діагностиці та лікуванні об'ємних утвореннях середостіння.

5. Практичне значення отриманих результатів

Дисертантом в процесі роботи розроблена послідовність діагностичних заходів, яка дозволяє застосувати індивідуальний підхід до проведення лікувальної тактики у пацієнтів з об'ємними утвореннями середостіння.

Доведено інформативність та високу ефективність трансторакального ультразвукового дослідження та відеоторакоскопії в діагностиці об'ємних утворень середостіння.

Розгорнутий моніторинг функції дихання та параметрів штучної вентиляції легені, центральної і периферичної гемодинаміки, глибини анестезії на різних етапах у пацієнтів дозволяє надати найбільш адекватну та керовану анестезіологічну допомогу при відеоторакоскопічних операціях.

На підставі отриманих даних розроблено раціональний алгоритм застосування ВТС при різних внутрішньогрудних новоутвореннях, який дозволяє обрати найбільш оптимальний шлях використання методу як в діагностичних, так і в лікувальних цілях.

У ході виконання дослідження показана можливість отримання морфологічної верифікації при диференційній діагностиці ізольованих медіастинальних лімфаденопатій, пухлин і кіст середостіння.

На модифіковані методики отримано патенти України на корисну модель. № 108227 від 11.07.2016, бюл. № 13/2016, №108229 від 11.07.2016, бюл. № 13/2016.

Результати досліджень упроваджено в роботу торако-абдомінального відділення ДУ “Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева НАМН України”, Харківської міської лікарні швидкої медичної допомоги ім. проф. О.І. Мещанінова. Основні положення проведених досліджень використовуються в навчальному процесі на кафедрі хірургії №1 ХНМУ.

6. Ступінь обґрунтованості і достовірності положень, висновків та рекомендацій

Дисертація виконана на достатньому клінічному матеріалі за допомогою традиційних та сучасних методик, які є адекватними меті та задачам роботи, надійними та високоінформативними.

Усі наукові положення і висновки цілком обґрунтовані, впливають зі змісту роботи, мають теоретичне і практичне значення. Розроблено раціональний алгоритм застосування ВТС при різних внутрішньогрудних новоутвореннях, який дозволяє обрати найбільш оптимальний шлях використання методу як в діагностичних, так і в лікувальних цілях. Можливість отримання морфологічної верифікації новоутворів при проведенні диференційної діагностики ізольованих медіастинальних лімфаденопатій, пухлин і кіст середостіння забезпечує абластичне оперативне втручання.

Матеріали дисертаційної роботи в повному обсязі відображені в десяти друкованих працях, розміщених у фахових виданнях. Крім того, матеріали даної наукової праці були представлені й обговорені на науково-практичних конференціях Асоціації хірургів України.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані при навчанні лікарів-інтернів, клінічних ординаторів, аспірантів та лікарів-курсантів.

Детальний аналіз представленої наукової праці, свідчить, що виконана дисертація побудована класично і складається зі вступу, огляду літератури, розділу матеріалів та методів дослідження, чотирьох розділів власних досліджень, їх обговорення, висновків, практичних рекомендацій та списку використаних джерел.

Аналіз представленої роботи звертає на себе увагу, що автор проаналізував значну кількість літературних джерел вітчизняної та зарубіжної літератури. Це дозволило дисертанту представити методологічно правильно

оформлений огляд літератури, який містить заключне резюме, що відповідає актуальності, меті та задачам наукового дослідження.

У розділі “Матеріали та методи дослідження” автор проводить чітке наукове обґрунтування запропонованих методик та вказує на необхідність їх проведення, починаючи безпосередньо з часу госпіталізації хворого до клініки. Методи дослідження, які використав автор, є сучасними і відповідають основним вимогам до наукових робіт.

Викладення власних результатів досліджень представлено розглядом результатів обстеження і лікування 165 пацієнтів з об'ємними утвореннями середостіння осіб жіночої статі було – 106, чоловічої – 59.

Хворі були розділені на 2 групи: основну і групу порівняння.

В основну групу увійшли 83 хворих з об'ємними утвореннями середостіння у яких застосовувалися мініінвазивні методи дослідження та лікування. До групи порівняння увійшли 82 хворих з об'ємними утвореннями середостіння, у яких були використані традиційні інвазивні методи гістологічної верифікації та лікування.

Заключний розділ проведених досліджень написано традиційно з використанням останніх даних вітчизняної та зарубіжної літератури. Представлені в даному розділі матеріали мають безсумнівний теоретичний та практичний інтерес.

Висновки є чіткими та лаконічними та можуть бути використані і в практичній охороні здоров'я.

Зауважень принципового характеру немає.

7. Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях і авторефераті

Матеріали проведених досліджень та отриманих результатів представлені в достатньому обсязі та відбито в 10 публікаціях, серед яких 5 статей – у фахових виданнях України, 1 у закордонному виданні, отримано 2

патенти України на винаходи, 2 тез. В роботах всебічно висвітлені результати, отримані дисертантом у процесі дослідження.

Автореферат містить основні матеріали, наведені у дисертаційній роботі.

Зауваження до дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення

У цілому дисертація та автореферат принципових зауважень не викликають.

Хочеться почути від автора такого характеру уточнення: 1) якою була хірургічна тактика у разі виявлення у пацієнтів основної групи ентерогенних кіст? та 2) якщо були, то які протипоказання до відеоторакоскопічних операцій за даними Вашого дослідження?

8. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці

Результати дисертаційного дослідження В.В. Ткаченко рекомендуються до впровадження у практику відділень хірургії, де можливе надання допомоги пацієнтам з об'ємними утвореннями середостіння.

Матеріали, висновки та рекомендації дисертації слід детально висвітлювати при навчанні студентів старших курсів, лікарів-інтернів та лікарів-курсантів.

9. Відповідність дисертації вимогам до наукового ступеня кандидата медичних наук

Дисертаційна робота Ткаченка Володимира Володимировича за темою: "Застосування відеоторакоскопічних оперативних втручань в діагностиці та лікуванні хворих на об'ємні утворення середостіння" містить наукову новизну, практичну та теоретичну значимість; за змістом роботи відповідає спеціальності 14.01.03 – хірургія. Робота відповідає всім вимогам "Порядку присудження наукових ступенів" затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року, до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.03. – хірургія, а автор заслуговує на присвоєння йому вказаного ступеня.

Доктор мед. наук, професор, академік АН ВШ
України, завідувач кафедри
загальної хірургії, радіаційної медицини
та фтизіатрії Сумського державного
університету

І. Д. Дужий

Підпис	Дужий І.Д.
засвідчую	проб. час. відділу кадрів.
	<i>[Signature]</i>